

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielewicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Michał Laskowski

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **M. L.**

skazanego z art. 279 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 24 lipca 2024 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego we Wschowie

z dnia 14 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 82/23

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę M.L. przekazuje Sądowi
Rejonowemu we Wschowie do ponownego rozpoznania.**

Michał Laskowski Wiesław Kozielewicz Andrzej Tomczyk

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy we Wschowie wyrokiem nakazowym z dnia 14 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 82/23, uznał M. L. za winnego tego, że w okresie od dnia 15 stycznia 2023 r. do dnia 3 lutego 2023 r. przy ulicy [...]. we W., województwa I. dokonał włamania do altanki znajdującej się na ogródkach działkowych poprzez wyłamanie skrzydła okna, a następnie z jej wnętrza dokonał

zaboru w celu przywłaszczenia mienia w postaci: 2 butelek alkoholu w postaci bimbru o pojemnościach 1,5 i 2 litrów oraz butelek bimbru o nieustalonej pojemności o łącznej wartości 100 złotych, wkrętarce akumulatorowej 12v marki M. o wartości 50 złotych i wkrętarce akumulatorowej 12v S. o wartości 50 złotych, gdzie łączna wartość strat na szkodę H. Ł. wynosi 200 zł. to jest czynu wyczerpującego znamiona występku z art. 279 § 1 k.k., i za to na podstawie tego przepisu, przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., wymierzył mu karę 100 stawek dziennych grzywny, określając wysokość stawki na kwotę 20 zł., a na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał go do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez wpłacenie na rzecz H. Ł. kwoty 200 złotych. Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie zaliczenia na poczet orzeczonej kary grzywny okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie oraz odnośnie kosztów sądowych (k. 58).

Powyższy wyrok uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 3 maja 2023 r. (k. 64-66).

Od tego wyroku nakazowego kasację złożył Prokurator Generalny. Zaskarżył go w całości na niekorzyść M. L. W kasacji **zarzucił** rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, tj. art. 500 § 1 k.p.k. oraz art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., polegające na wadliwym przyjęciu, iż za zarzucany M. L. występki możliwe jest orzeczenie kary grzywny, co doprowadziło do skazania, wydanym na posiedzeniu wyrokiem nakazowym, przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., za czyn z art. 279 § 1 k.k., na karę grzywny 100 stawek dziennych, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 zł., w sytuacji, gdy występki ten zagrożony jest karą pozbawienia wolności do lat 10, co czyniło niemożliwym orzeczenie za jego popełnienie kary grzywny, nawet przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., który przewiduje możliwość wymierzenia tego rodzaju kary jedynie wówczas, gdy przestępstwo zagrożone jest tylko karą pozbawienia wolności, nieprzekraczającą 8 lat. Podnosząc ten zarzut Prokurator Generalny **wniósł** o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu we Wschowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, gdyż zaskarżony nią wyrok nakazowy Sądu Rejonowego we Wschowie zapadł z rażącym naruszeniem przepisów prawa wskazanych w zarzucie kasacji.

Trafnie wskazuje Prokurator Generalny, że zgodnie z dyspozycją art. 500 § 1 k.p.k., w sprawach w których prowadzono dochodzenie, uznając na podstawie zebranego w postępowaniu przygotowawczym materiału, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, sąd może w wypadkach pozwalających na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny wydać wyrok nakazowy. Zatem w myśl tego przepisu wydanie wyroku nakazowego jest możliwe gdy: 1) w sprawie było prowadzone dochodzenie, 2) z zebranego w postępowaniu przygotowawczym materiału wynika, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, 3) w sprawie istnieje możliwość orzeczenia kary ograniczenia wolności lub grzywny, 4) z zebranych w sprawie dowodów wynika, że okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że sformułowanie „wypadek pozwalający na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny” jest pojęciem szerszym i zachodzi również wtedy, gdy mimo sankcji przewidującej wymierzenie sprawcy tylko kary pozbawienia wolności zastosowanie określonego unormowania ustawy karnej stwarza możliwość orzeczenia kary o charakterze wolnościowym (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 maja 2011 r., sygn. akt III KK 117/11, LEX nr 951236, z dnia 6 lipca 2022 r., sygn. akt III KK 177/22, LEX nr 3479153). Również w doktrynie podnosi się, że możliwość orzeczenia wyrokiem nakazowym kary ograniczenia wolności lub grzywny, obejmuje nie tylko sytuacje, gdy zagrożenie tymi karami bezpośrednio wynika z sankcji za zarzucane oskarżonemu przestępstwo, lecz także sytuacje, w których przez zastosowanie odpowiednich przepisów istnieje realna możliwość orzeczenia jednej z wymienionych kar (por. np. D. Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom II. Art. 425-673, wyd. VII, WKP 2024). Zarzucony M. L. występpek z art. 279 § 1 k.k. zagrożony jest jedynie karą pozbawienia wolności. Wymierzając mu karę wolnościową Sąd Rejonowy we Wschowie zastosował instytucję z art. 37a § 1 k.k., jednak uczynił to z rażącą obrazą tego przepisu, albowiem unormowanie zawarte w

art. 37a § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2023 r., pozwalało na orzeczenie kary ograniczenia wolności nie niższej od 3 miesięcy albo grzywny nie niższej od 100 stawek dziennych, **jeżeli przestępstwo jest zagrożone tylko karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat**, a wymierzona za nie kara pozbawienia wolności nie byłaby surowsza od roku. Powyższe oznacza, że jednym z wymogów umożliwiającym zastosowania instytucji z art. 37a k.k. jest to, aby zarzucane oskarżonemu przestępstwo zagrożone było karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat. Tymczasem występki z art. 279 § 1 k.k., zagrożony jest karą pozbawienia wolności od roku do lat 10, a zatem nie mieści się w zakresie stosowania art. 37a § 1 k.k.

Zasadnie wywodzi Prokurator Generalny w uzasadnieniu kasacji, iż naruszenie przez Sąd Rejonowy we Wschowie wskazanych w zarzucie kasacji przepisów, miało rażący charakter oraz wywarło istotny wpływ na treść wydanego prawomocnego wyroku nakazowego, albowiem w jego wyniku doszło do orzeczenia wobec M. L. kary, która nie mogła zostać mu wymierzona za występki z art. 279 § 1 k.k., nawet przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k.

Kierując się przedstawionymi wyżej motywami Sąd Najwyższy, z mocy art. 537 § 2 k.p.k. i art. 535 § 5 k.p.k., orzekł jak w wyroku.

Michał Laskowski Wiesław Koziół Andrzej Tomczyk

[PGW]

[ał]